

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2511

Vragen van het lid **Ortega-Martijn** (ChristenUnie) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *de aanstaande Tweede Kamerverkiezingen op de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba* (ingezonden 2 mei 2012).

Antwoord van minister **Spies** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 11 mei 2012).

Vraag 1

Heeft u kennis genomen van de uitspraken van de gezaghebbers van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba over de aanstaande verkiezingen?

Antwoord 1

Indien u doelt op een bericht op de website van de Wereldomroep (<http://www.rnw.nl/caribiana/article/nederlandse-verkiezingen-te-duur-voor-bes>), ben ik daar mee bekend.

Vraag 2

Bent u van mening dat de openbare lichamen voldoende zijn toegerust om de aanstaande verkiezingen in goede orde voor te bereiden? Op welke wijze worden ambtenaren op de openbare lichamen getraind en voorgelicht om deze verkiezingen in goede banen te leiden? Hebben de openbare lichamen voldoende financiële middelen om de aanstaande verkiezingen te organiseren?

Antwoord 2

De openbare lichamen zijn naar mijn oordeel in staat de aanstaande verkiezingen in goede orde voor te bereiden. Zoals u uit de evaluatie van de eilandraadsverkiezingen heeft kunnen vernemen (Kamerstukken II, 2011–2012, 311 42, nr 31, bijlage 2) zijn die verkiezingen goed verlopen. Aangezien vanuit de openbare lichamen de werkzaamheden in het kader van de Tweede Kamerverkiezingen vrijwel identiek zijn aan de werkzaamheden voor de eilandraadsverkiezingen, zie ik geen reden om te veronderstellen dat de voorbereidingen en de uitvoering van de Tweede Kamerverkiezingen op problemen zullen stuiten. De ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van de werkzaamheden in het kader van de verkiezingen krijgen bovendien een procesbeschrijving met daarin opgenomen al hun taken in het kader van de Tweede Kamerverkiezingen. Ook worden zij, net als de

gemeentelijke contactpersonen in Nederland via nieuwsbrieven door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op de hoogte gehouden van de voor hen relevante ontwikkelingen. Voor wat betreft de financiering verwijs ik naar het antwoord op vraag 5.

Vraag 3

Bent u van mening dat de burgers van de openbare lichamen voldoende op de hoogte zijn van de rechten en plichten van het actief en passief kiesrecht? Bent u tevens van mening dat de burgers voldoende tijd en mogelijkheden hebben om ook daadwerkelijk het passief kiesrecht uit te oefenen? Geldt dit ook voor nieuwe partijen die eventueel aan de verkiezingen zouden willen deelnemen? Zo ja, waaruit blijkt dit?

Antwoord 3

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal een aparte voorlichtingscampagne opzetten gericht op de Tweede Kamerverkiezingen op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Hierin zal expliciet aandacht zijn voor de taken van de Tweede Kamer. In deze voorlichtingscampagne, die zal worden uitgevoerd door de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN), in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, zal ook aandacht zijn voor het passieve kiesrecht en zullen politieke partijen (ook nieuwe partijen) op hun mogelijkheden worden gewezen om deel te nemen. Ook op de website van de RCN zal hierover de nodige informatie beschikbaar worden gesteld. De kosten van deze voorlichtingscampagne, komen net als de kosten van de voorlichtingscampagne in het Europese deel van Nederland voor rekening van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Voor uw informatie geldt dat de drie eilanden vallen onder de kieskring 20 (Caribisch Nederland) en dat de kandidatenlijsten voor deze kieskring zowel bij het hoofdstembureau van Bonaire als ook bij de gezagshouders van Sint Eustatius en Saba kunnen worden ingediend. Kiezers kunnen ondersteuningsverklaringen afleggen bij elk openbaar lichaam. Eventuele nieuwe politieke partijen zullen zich echter wel tot het centraal stembureau in Nederland moeten richten om hun naam voor deelname aan de Tweede Kamerverkiezingen te laten registreren. Dit moet uiterlijk op maandag 18 juni 2012. Hiervoor is het echter niet noodzakelijk zich in persoon te melden.

Overigens ga ik er bij dit alles van uit dat de inwoners van de BES-eilanden niet bepaald onervaren zijn bij het uitoefenen van het actief en het passief kiesrecht. Immers ook toen deze eilanden nog deel uitmaakten van de Nederlandse Antillen, konden zij naast de eilandsraden ook de Antilliaanse Staten kiezen en daarin gekozen worden.

Vraag 4

Ligt de primaire verantwoordelijkheid voor het gehele proces rondom de voorbereiding en uitvoering van de verkiezingen op grond van de Kieswet bij de eilandsraden of bij het Europees deel van Nederland? Op welke wijze draagt uw ministerie hieraan bij? Is ook de Kiesraad voldoende in staat aan dit proces bij te dragen gezien de geografische afstand? Bent u tevens bereid de Kamer middels een brief te informeren over het gehele proces rondom de voorbereidingen en uitvoering van de verkiezingen op de openbare lichamen?

Antwoord 4

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorbereiden en uitvoeren van de verkiezingen ligt op basis van de Kieswet bij de openbare lichamen te weten de gezaghebbers respectievelijk de bestuurscolleges, net zoals die in het Europese deel van Nederland ligt bij de gemeenten. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties evenals de Kiesraad ondersteunen de eilanden hierbij, in principe op afstand maar zonedig direct. Een extra brief aan de Tweede Kamer over de voorbereidingen en de uitvoering van de verkiezingen op de openbare lichamen acht ik niet noodzakelijk daar het vrijwel uitsluitend gaat om in de Kieswet verankerde taken. Wel zal ik de voorbereiding en de uitvoering van deze verkiezingen apart evalueren en u over de uitkomsten berichten.

Vraag 5

Heeft u kennis genomen van de zorgen van de gezaghebbers over de kosten die gepaard gaan met de voorbereidingen van de aanstaande verkiezingen? Hoe verhoudt dit zich met de vrije uitkering die structureel te laag is? Binnen welke termijn kunnen de openbare lichamen uitsluitel krijgen over de correctie op de vrije uitkering? Bent u tenminste bereid hier voor het zomerreces duidelijkheid over te verschaffen conform ook uw toezegging¹? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

De kosten van verkiezingen worden – net zoals bij gemeenten in Europees Nederland het geval is – gedragen door de openbare lichamen. Voor het overige is u bekend dat de bekostiging van de eilandelijke taken is onderzocht in het referentiekader onderzoek. De reactie van het kabinet op dit onderzoek hoop ik spoedig aan uw Kamer te verzenden. Overigens komen de kosten van de voorlichtingscampagne direct voor rekening van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en zal het ministerie, net als bij de eilandraadsverkiezingen ook zorg dragen over het drukken van stempassen (niet het personaliseren) omdat dit drukwerk betreft met echtheidskenmerken dat op de eilanden zelf niet kan worden gerealiseerd.

Vraag 6

Bent u bereid deze vragen binnen drie weken na indiening te beantwoorden gezien het feit dat de verkiezingen op zeer korte termijn plaats zullen vinden?

Antwoord 6

Ja.

¹ Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 2180.